

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Vigesimum Tertium Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

fama erat, quòd res ita fiebat per priuilegio Summi Pontificis, & quòd propter bellum fuit deperditum, currit prescriptio, vt not. 17 in l. quòd vulgo. ff. pro empt. quia facit titulum, † prescriptio non currit contra visitationem, nec ipsius procuracionem, gl. in cap. ue 18 nerabili. de cens. † exceptio spoliacionis non interrumpit prescri- 19 ptionem, quia † prescriptio in odium non petentium inducta est, 20 cap. vigilanti de prescrip. qui † excipit non petit, sed repellit pe- 21 tentem, l. 1. ff. de excep. † prescriptio autem annalis interrumpi- tur per oblationem cautionis, cap. pastoralis, de offic. iud. ord. & cap. cum venissent de eo: qui mitt. in poss.

S V M M A R I V M.

- 1 Statutis omnes ligantur, & ordinationibus.
- 2 Audax nemo sit, vt in actionibus, & iudicijs ecclesiasticis suo sensu, uel aucto- ritate proprio ducantur.
- 3 Statuta Canonum sunt personalia, alia localia: alia causalia, alia temporalia.
- 4 Statutis illis omnes parere tenentur.
- 5 Statuta respiciunt futura.
- 6 Statuta condendi, potestas mutandi, addendi, et corrigendi est Summi Pontificis.
- 7 Pontifex maximus est Vicarius Christi, & ab eo eadem concessa sunt, & tran- slata statuta, vel ius statuendi translatum fuit per illa uerba; Pasce oues meas, vel per illa uerba, Docete &c.
- 8 Lex que est translata ad nos pertinet.
- 9 Prohibitum quod à lege omne est, peccatum est, & omne illud quod ab eo se- quitur.
- 10 Prohibitio nedumque nocet: sed que nocitura fieri potest.
- 11 Prohibens concupiscentiam, omnia mala prohibere videtur.
- 12 Concupiscentia parit omne genus peccati.
- 13 Cupiditas est radix omnium malorum.
- 14 Cupiditas parit septem peccata mortalia.

Vigesimum Tertium Priuilegium.

1 **E**CCLESIA gaudet hoc maximo priuilegio, † quòd
2 omnes ligantur statutis, & ordinationibus eius † & ne
3 mo erit tam audax, ut in actionibus & iudicijs eccle-
siasticis suo sensu vel auctoritate propria ducatur vt
in cap. 1. de constitut. † statuta canonum sunt perso-
nalia, alia localia. 63. dist. cap. cum longe alia causalia, alia tem-
po-

4 poralia, cap. sciendum dist. 19. † omnes igitur eis parere tenentur
 5 prout in glo. d. c. i. attestatur. Huiusmodi † statuta respiciunt futu
 6 ra, non autem præterita: Potestas vero prædicta † statuta condendi
 7 mutandi, addendi, & corrigendi, est Summi Pontificis, † tanquam
 Vicarius Cŕi, ab eo eidem concessa, & translata per illa verba Pa
 8 sce oues meas, c. significasti. de elect. vel per illa verba, Docere & c.
 9 de consec. dist. 4. c. propriè † lex est translata, & eius obseruatio ad
 nos pertinet, † Omne ergo quod à lege est prohibitum, est pec
 10 catum, & etiam omne illud quod ab eo sequitur. † Idcirco licet
 aliquid non noceat, si tamen nocere potest prohiberi debet,
 11 capit. nam concupiscentiam de const. † prohibendo concupiscen
 12 tia omnia mala prohibere videtur † cum omne genus peccati ori
 ri potest ex concupiscentia, capit. bonorum distinct. 47. vbi dicitur
 13 quòd cupiditas est radix omnium malorum, vbi similiter compre
 hendit genera singulorum, & non singula generum de pœnit. dist.
 2. c. quia radix, ita dicit Imperator, in Auth. vt iud. sine qq. sup. s. co
 14 gitatio, † ex hoc generali vitio concupiscentiæ, omnia mala, idest
 septem principalia vitia oriri possunt, scilicet superbia, ira, inuidia
 avaritia, gula, luxuria, & accidia, ex quib. postea oriuntur homici
 dia, & periuria. Ex concupiscentia, primi parentis, omnia mala or
 ta sunt, quæ si non fuisset, non fuisset effectus serui peccati.
 Vnusquisque igitur huic priuilegio sanctæ ecclesiæ parere studeat,
 quia peccata euitabit, non innitendo prudentiæ suæ. ca. ne innita
 ris de constitut.

S V M M A R I U M.

- 1 Consuetudo inueterata habetur pro lege.
- 2 Consuetudo ecclesiæ præiudicium, seu grauiamen dare non potest.
- 3 Consuetudo onerosa, quæ multum lædit radicitus est extirpanda.
- 4 Consuetudo debet esse rationabilis, ut non sit contra utilitatem ecclesiæ.
- 5 Consuetudo quando præualet iuri, & obtinet vim legis, est quando illa non derogat iuri naturali, seu diuinæ ex cuius transgressione inducetur peccatum.
- 6 Consuetudo quare secularibus personis si indulta, ut legem condere possint contra legem Imperatorum.
- 7 Consuetudo quare non sit indultum viris ecclesiasticis contra Canones statueri.
- 8 Ius ciuile finaliter tendit in bonum publicum, & utilitatem priuatorum.

Pepn.

- 9 Populus sibi præiudicare potest legem condendo, quod Imperator non curabit.
- 10 Populus potest renuntiare favori suo.
- 11 Mores hominum sunt diuersi.
- 12 Imperator permittit unicuique populo condere legem, dum lex sit honesta, & ne sit contra iura reservata Principi.
- 13 Ius canonicum principaliter tendit ad dirigendum homines in Deum, ut veniant ad bonum publicum ecclesiasticum.
- 14 Statutum contra editum ab inferioribus presumitur temerarium, & ambitiosum.
- 15 Pontifex Maximus potestatem statuendi contra Canones concedere non potest.

Vigesimum Quartum Privilegium.

- E**CCLÉSIA habet hoc privilegium, licet de iure civili, & consuetudo inueterata habeatur pro lege, de quibus ff. de leg. tamen, in Ecclesiis si ex consuetudine infereretur aliquod præiudicium eis, omne gravamen ex officio iudicis tolli debet, ut in capi. i. de consuetud. & intelligitur de onerosâ consuetudine, quæ multum lædit, quia radicatus est extirpanda, 8. distinct. capitu. mala & 12. quæstio. capit. bonæ rei. & Nam consuetudo debet esse rationalis, & non contra utilitatem Ecclesiæ, de his quæ fiunt à maiori parte capitu. cum in cunctis. & Quando autem consuetudo præualeat iuri, & obtineat vim legis, est quando illa non derogat iuri naturali, seu divino, ex cuius transgressione induceretur peccatum, capi. cum tanto de consuetu. & Sed quare valeat consuetudo, quod secularibus personis sit indultum, ut legem condere possint contra legem Imperatorum, & Et non ita fit indultum viris ecclesiasticis contra Canones statuere, ratio potest esse; quia & ius civile finaliter tendit in bonum publicum, & utilitatem privatorum. & Vnde si populus vult sibi præiudicare contra legem condendo, Imperator non curabit. & Nam populus in hoc renunciare potest favori suo, capitulo ad apostolicam de regula. & Idem quia mores hominum sunt diuersi. & Ideo permittit Imperator, ut quisque populus possit sibi condere legem, non tamē. Contra honestatem, nec contra iura